

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 28 февруари 2023 година

Соопштение за печат

Позначајни движења кај каматните стапки на банките и штедилниците¹: јануари 2023 година

- Во јануари 2023 година, просечната каматна стапка на вкупните кредити изнесува 4,98%, што претставува месечен и годишен раст од 0,54 п.п. и 0,63 п.п., соодветно. Просечната каматна стапка на вкупните депозити оствари месечно и годишно зголемување од 0,07 п.п. и 0,22 п.п., соодветно и изнесува 0,93%.
- Просечната каматна стапка на новоодобрените кредити², во јануари, изнесува 5,07% и е повисока за 0,24 п.п. и 1,23 п.п., соодветно на месечна и годишна основа. Просечната каматна стапка на новопримените депозити бележи месечен и годишен раст од 0,17 п.п. и 0,98 п.п., соодветно и изнесува 1,51%.

Табела 1. Каматни стапки на вкупните и на новите кредити и депозити

	1.2022	2.2022	3.2022	4.2022	5.2022	6.2022	7.2022	8.2022	9.2022	10.2022	11.2022	12.2022	1.2023
во % на годишно ниво													
Вкупни кредити	4.35	4.33	4.30	4.30	4.28	4.27	4.33	4.34	4.35	4.40	4.41	4.44	4.98
Корпоративен сектор	3.45	3.45	3.43	3.45	3.43	3.44	3.53	3.55	3.59	3.71	3.75	3.84	4.60
Домаќинства	5.16	5.14	5.11	5.09	5.06	5.04	5.08	5.07	5.05	5.03	5.02	5.01	5.34
Новоодобрани кредити	3.84	3.94	3.75	3.98	3.97	3.99	4.01	4.04	4.09	4.44	4.49	4.83	5.07
Корпоративен сектор	3.48	3.48	3.31	3.63	3.46	3.68	3.57	3.72	3.72	4.36	4.45	5.02	5.19
Домаќинства	4.40	4.54	4.47	4.51	4.53	4.51	4.59	4.49	4.65	4.58	4.55	4.38	4.86
Вкупни депозити	0.71	0.71	0.70	0.68	0.67	0.67	0.67	0.69	0.70	0.74	0.77	0.86	0.93
Корпоративен сектор	0.88	0.90	0.94	0.83	0.87	0.97	0.94	1.03	1.11	1.26	1.30	1.34	1.35
Домаќинства	0.70	0.69	0.68	0.67	0.66	0.65	0.65	0.66	0.67	0.70	0.72	0.81	0.88
Новопримени депозити	0.53	0.56	0.68	0.65	0.76	0.97	0.84	0.92	1.07	1.50	1.27	1.34	1.51
Корпоративен сектор	0.42	0.29	0.77	0.52	1.11	1.53	0.65	0.81	1.08	1.66	1.12	1.09	1.00
Домаќинства	0.58	0.65	0.63	0.69	0.62	0.70	0.92	0.97	1.07	1.45	1.36	1.40	1.71

Извор: НБРСМ.

¹ Под „каматна стапка“ се подразбира пондерирана просечна каматна стапка искажана во проценти на годишно ниво. За подетално објаснување види ја методологијата

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_MIR_07_2018_mak.pdf

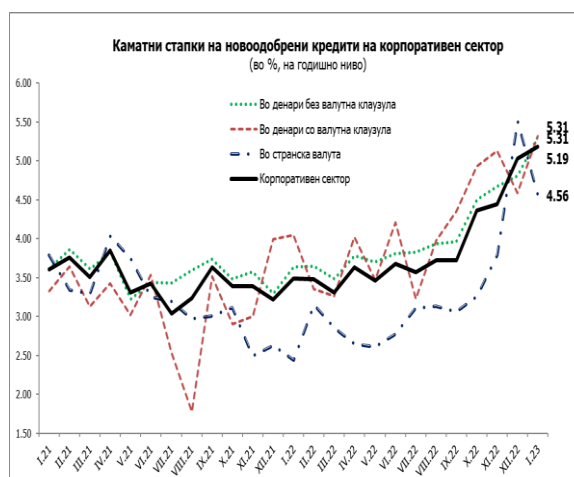
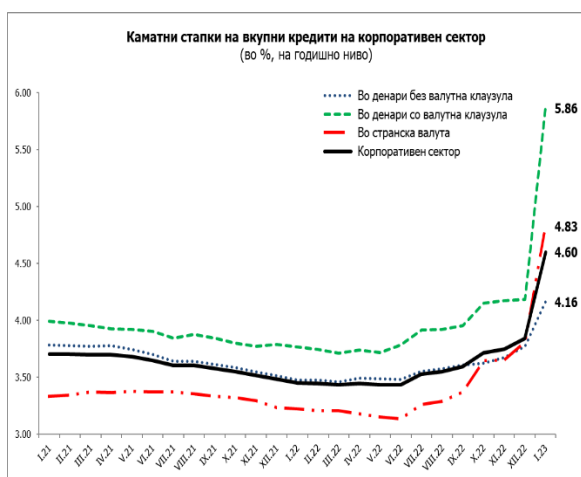
² Во однос на каматните стапки на новоодобрените кредити / новопримените депозити се карактеристични променливи движења. Ваквите движења на каматните стапки произлегуваат од промените на обемот на новите депозити / кредити (којшто од месец во месец може позначително да се менува), како и од новодоговорената каматна стапка.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

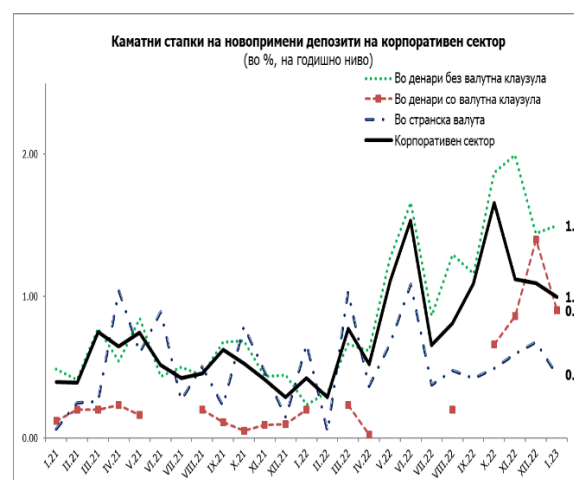
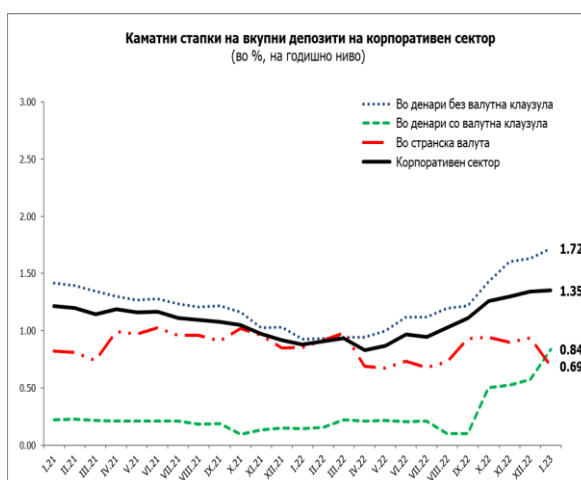
1. Каматни стапки на корпоративниот сектор³

- Во јануари, просечната каматна стапка на вкупните кредити на корпоративниот сектор е зголемена за 0,76 п.п. и изнесува 4,60%. Промената се должи на повисоките каматни стапки на денарските кредити со валутна клаузула и на кредитите во странска валута (за 1,67 п.п. и 1,02 п.п., соодветно), при остварен раст и на каматните стапки на денарските кредити без валутна клаузула (за 0,39 п.п.). На годишно ниво, оваа каматна стапка бележи зголемување од 1,15 п.п.

Извор: НБРСМ.

- Каматната стапка на новоодобрените кредити на корпоративниот сектор, во јануари, бележи месечен раст од 0,17 п.п. и изнесува 5,19%. Месечното зголемување е резултат на растот на каматните стапки на денарските кредити со и без валутна клаузула (за 0,72 п.п. и 0,50 п.п., соодветно), во услови на пад на каматните стапки на кредитите во странска валута (за 0,95 п.п.). Споредено на годишно ниво, каматната стапка на новоодобрените кредити на корпоративниот сектор е зголемена за 1,71 п.п.

Извор: НБРСМ.

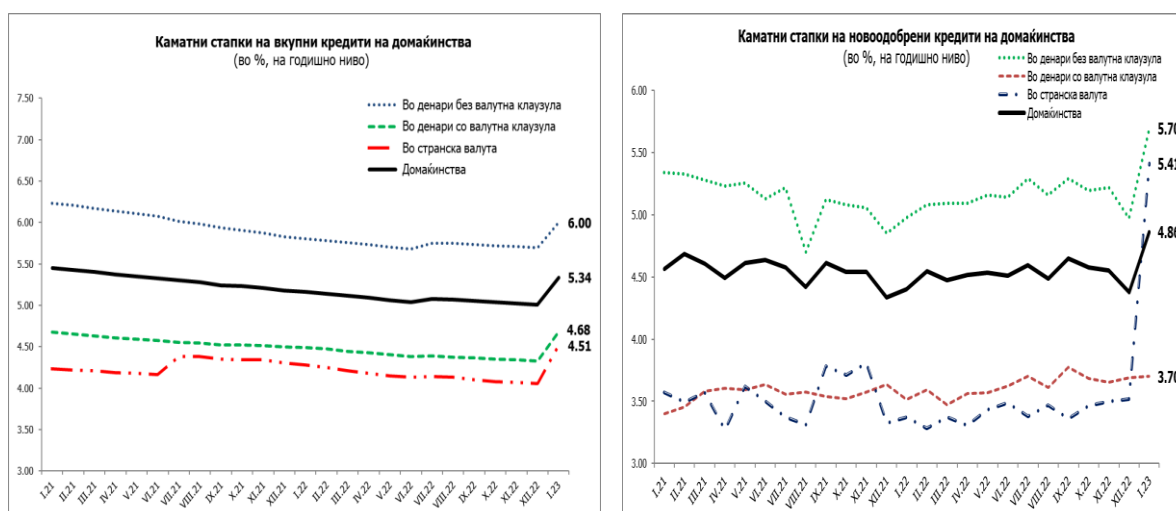
³ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа нефинансиските институции (јавни и останати).

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во јануари, просечната каматна стапка на вкупните депозити на корпоративниот сектор забележа месечно зголемување од 0,01 п.п. и изнесува 1,35%. Месечната промена се должи на растот на каматните стапки на денарските депозити со и без валутна клаузула (за 0,27 п.п. и 0,09 п.п., соодветно), додека каматните стапки на депозитите во странска валута остварија пад (за 0,25 п.п.). Каматната стапка на вкупните депозити на корпоративниот сектор бележи годишен раст од 0,47 п.п.
- Каматната стапка на новопримените депозити⁴ на корпоративниот сектор, во јануари, се намали за 0,09 п.п. во споредба со претходниот месец и изнесува 1,00%. Притоа, надолната промена се објаснува со намалувањето на каматните стапки на денарските депозити со валутна клаузула и каматните стапки на депозитите во странска валута (за 0,50 п.п. и 0,23 п.п., соодветно), во услови на остварен месечен раст на каматните стапки на денарските депозити без валутна клаузула (за 0,06 п.п.). Анализирано на годишно ниво, оваа каматна стапка оствари зголемување од 0,58 п.п.

2. Каматни стапки на домаќинствата⁵

Извор: НБРСМ.

- Овој месец, каматната стапка на вкупните кредити на домаќинствата изнесува 5,34%, што претставува месечен раст од 0,33 п.п. Од аспект на валутната структура, зголемувањето е резултат на растот кај сите компоненти: каматните стапки на кредитите во странска валута (за 0,46 п.п.) и каматните стапки на денарските кредити со и без валутна клаузула (за 0,35 п.п. и 0,30 п.п., соодветно). Во однос на јануари 2022 година, оваа каматна стапка е повисока за 0,18 п.п.

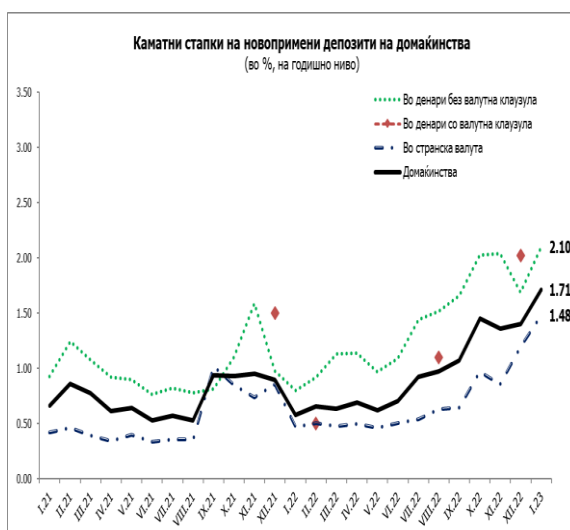
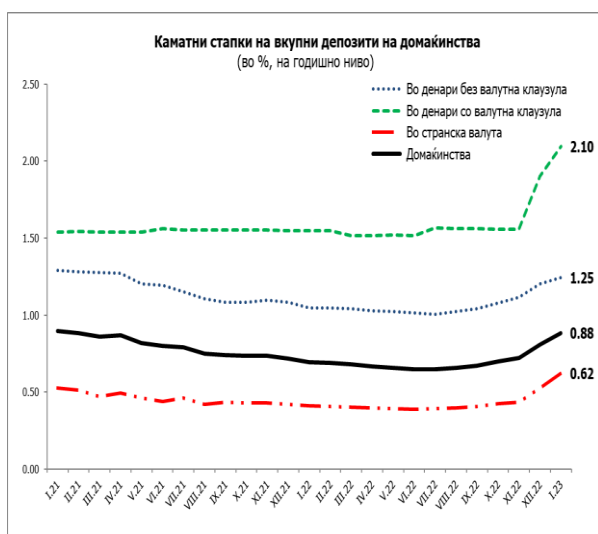
⁴ Во графиконот што се однесува на каматните стапки на новопримените депозити на корпоративниот сектор прекинут во сериите податоци кај каматните стапки во денари со валутна клаузула се должи на тоа што во дадени месеци банките и штедилниците не примиле таков вид депозити од корпоративниот сектор.

⁵ За потребите на ова соопштение, домаќинствата опфаќаат: физички лица, самостојни вршители на дејност и непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Просечната каматна стапка на новоодобрените кредити на домаќинствата, во јануари, забележа месечен раст од 0,48 п.п. и изнесува 4,86%. Зголемувањето на месечна основа е резултат на растот на каматните стапки на кредитите во странска валута и каматните стапки на денарските кредити без валутна клаузула (за 1,90 п.п. и 0,73 п.п., соодветно), во услови на минимален раст и на каматните стапки на денарските кредити со валутна клаузула (за 0,01 п.п.). Каматната стапка на новоодобрените кредити на домаќинствата бележи годишно зголемување од 0,46 п.п.

Извор: НБРСМ.

- Во јануари, каматната стапка на вкупните депозити на домаќинствата е зголемена за 0,07 п.п. во однос на декември и изнесува 0,88%. Нагорната промена произлегува од растот на каматните стапки кај сите категории: денарските депозити со валутна клаузула, депозитите во странска валута и денарските депозити без валутна клаузула (за 0,20 п.п., 0,09 п.п. и 0,05 п.п., соодветно). На годишна основа, оваа каматна стапка оствари зголемување од 0,18 п.п.
- Каматната стапка на новопримените депозити на домаќинствата⁶, во јануари, оствари месечно зголемување од 0,31 п.п. и изнесува 1,71%. Притоа, растот се должи на повисоките каматни стапки на денарските депозити без валутна клаузула и каматните стапки на депозитите во странска валута (за 0,41 п.п. и 0,29 п.п., соодветно). Овој месец, кај банките и штедилниците не се евидентирани новопримени денарски депозити со валутна клаузула. Каматната стапка на новопримените депозити на домаќинствата бележи раст од 1,13 п.п. на годишна основа.

⁶ Во графиконот што се однесува на каматните стапки на новопримените депозити на домаќинствата, прекилот во сериите податоци кај каматните стапки во денари со валутна клаузула се должи на тоа што во дадени месеци банките и штедилниците не примиле таков вид депозити од домаќинствата.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Придружни информации

Временски серии податоци: годишни, квартални и месечни податоци за пондерираните каматни стапки на банките и штедилниците

http://www.nbrm.mk/statistika_na_kamatni_stapki.nspix

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_MIR_07_2018_mak.pdf

Следни објавувања: Календар на објавување податоци

http://www.nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Месечни податоци за каматните стапки: 31 март 2023 година (референтен пресек заклучно со февруари 2023 година).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3108 430 или 02/3215-235 лок. 108/110.